

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра банківської справи

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

“ ___ ” _____ 2018 р.

ВИПУСКНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 6030508 «Фінанси і кредит»,
спеціалізації «Банківська справа»

за темою:

Формування ресурсної бази банків України в сучасних умовах

Виконавець

Студент 4 курсу, групи факультету КЕФ

Коробченко Марія Олегівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

Науковий керівник

кандидат економічних наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Онищенко Юлія Ігорівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

Одеса 2018

АНОТАЦІЯ

випускної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавра

Коробченко Марії Олегівни

Дипломна робота на тему:

Формування ресурсної бази банків України в сучасних умовах

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2018 рік

Випускна робота складається з III розділів.

Випускна робота присвячена дослідженню проблем формування ресурсної бази банків України в сучасних умовах. Аналіз авторських досліджень сутності поняття "ресурсна база банків" дозволив виявити, що майже всі автори визначили банківські ресурси як набір готівкових коштів. Дана класифікація банківських ресурсів залежно від джерел формування. Банківську ресурсну базу можна розділити на власні, залучені та запозичені кошти. Визначено законодавче забезпечення формування ресурсної бази банків.

Проведено комплексний аналіз динаміки структури ресурсної бази банків в Україні. Основними складовими власних коштів, які займають найбільшу частку в структурі, є статутний капітал та нерозподілений прибуток. Оцінено структуру залучених та запозичених ресурсів у банківській системі України. Проведено аналіз формування ресурсної бази банку на прикладі АБ "Південний".

Приведено міжнародний досвід формування ресурсної бази банку та надано рекомендації щодо формування ресурсної бази банку в Україні. Головним та найважливішим кроком до покращення формування ресурсної бази банку є підвищення довіри до банківської системи в цілому. Не менш важливим є поліпшення маркетингової діяльності, управління процентними ставками та розробка нових банківських послуг.

Ключові слова: банк, ресурсна база, власний капітал, залучені ресурси,
запозичені ресурси

ANNOTATION
GRADUATE WORK ON OBTAINING EDUCATION BACHELOR'S DEGREE
Korobchenko Mariya Olegivna
“FORMATION OF THE UKRAINIAN BANK RESOURCE BASE IN MODERN
CONDITIONS»
Odesa National Economic University
Odessa, 2018

Graduate work consists of 3 sections.

The graduate work is devoted to research of problems of bank resource base formation in Ukraine in modern conditions. The analysis of authors' research on the essence of the concept of "resource base of banks" has allowed to find that almost all authors have defined the bank resources as a set of cash. The classification of bank resources depending on the sources of formation is given. The bank resource base can be divided in own, involved and borrowed funds. Legislative provision of the bank resource base formation has been determined.

The complex analysis of the dynamics of the bank resource base structure in Ukraine is carried out. The main components of the own funds which have occupied the largest share in its structure are the authorized capital and retained earnings. The structure of attracted and borrowed resources in the banking system of Ukraine has been estimated. An analysis of the bank resource base formation on the example of JSB "Pivdenny" has been carried out.

The international experience of the bank resource base formation has been conducted and the recommendations on the bank resource base formation in Ukraine have been given. The main and greatest step to improving the bank resource base formation is to increase confidence in the banking system as a whole. Equally important is the improvement of marketing activities, interest rate management and the development of new banking services.

Key words: bank, resource base, own capital, attracted resources, borrowed resources

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ РЕСУРСНОЇ БАЗИ БАНКІВ УКРАЇНИ	6
1.1. Сутність поняття «ресурсна база» та її структура.....	6
1.2. Законодавче забезпечення формування ресурсної бази банків.....	20
Висновки до розділу 1.....	36
РОЗДІЛ 2 ОЦІНКА РЕСУРСНОЇ БАЗИ БАНКІВ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	38
2.1. Аналіз формування ресурсної бази банків України.....	38
2.2. Оцінка структури залучених та запозичених ресурсів в банківській системі України.....	49
2.3. Аналіз формування ресурсної бази банку на прикладі АБ «Південний».....	59
Висновки до розділу 2.....	71
РОЗДІЛ 3 ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ ФОРМУВАННЯ РЕСУРСНОЇ БАЗИ БАНКІВ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	73
3.1. Міжнародний досвід формування ресурсної бази банку.....	73
3.2. Рекомендації щодо формування ресурсної бази банків України.....	88
Висновки до розділу 3.....	94
ВИСНОВКИ.....	95
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	98
ДОДАТКИ.....	104

ВСТУП

Актуальність випускної роботи. Достатня за обсягом та належним чином збалансована ресурсна база банків є важливою передумовою їх прибутковості, підтримки достатньої ліквідності та довіри з боку всіх учасників ринку. Зміцнення ресурсної бази сприяє підвищенню можливостей банків у задоволенні поточних та інвестиційних потреб суб'єктів господарювання і домогосподарств у додаткових фінансових ресурсах. Разом з тим у сучасних умовах в Україні помітно загострились проблеми формування та використання ресурсів банків. Особливо гостро стоїть проблема збільшення капіталізації українських банків, а також формування довгострокових ресурсів, попит на які зростає найбільш динамічно у підприємств і населення.

Сучасний етап розвитку вітчизняної економіки характеризується підвищенням вимог до банківської системи, яка повинна сприяти стійкому економічному зростанню та підвищенню конкурентоспроможності господарського комплексу в умовах поступової інтеграції у європейський та світовий економічний простір. Це обумовлено особливою роллю банків як провідних фінансових посередників, що забезпечують переміщення фінансових ресурсів між окремими регіонами, галузями господарства та суб'єктами економіки з метою задоволення їх потреб та запитів. Вказані процеси вимагають від комерційних банків адекватного нарощування обсягів, оптимізації структури та вдосконалення організації ресурсної бази.

Дослідженням сутності «банківських ресурсів» займалися багато вчених та економістів: М.Д.Алексеенко, О. Вовчак, Г.Возняк, И. Гиленко, А.Загородний, О.Кириченко, В.І.Колесников, Л.П. Кроливецький, О.Лаврушин, Д. Полфреман, Е. Рід, Дж. Ф. Синки, Т.Смовженко, Ф. Форд, А.Ятченко.

Мета випускної роботи полягає в обґрунтуванні теоретичних підходів та розробленні практичних рекомендацій щодо формування ресурсної бази банків.

Досягнення поставленої мети зумовило визначення та виконання таких завдань:

- дослідити сутність поняття «ресурсна база» та її структура;
- визначити законодавче забезпечення формування ресурсної бази банків;
- проаналізувати формування ресурсної бази банків України;
- оцінити структуру залучених та запозичених ресурсів в банківській системі України;
- проаналізувати формування ресурсної бази банку на прикладі АБ «Південний»;
- дослідити міжнародний досвід формування ресурсної бази банку;
- рекомендації щодо формування ресурсної бази банків України.

Об'єктом дослідження виступають процеси формування ресурсної бази банків.

Предмет дослідження є теоретичні та практичні засади формування ресурсної бази банків.

Методи дослідження. За основу дипломного дослідження взято діалектичний підхід до вивчення економічних і фінансових явищ, який передбачає виявлення закономірностей, тенденцій та взаємозалежностей їхнього розвитку. Теоретичну базу роботи становлять загальнонаукові методи і прийоми досліджень: спостереження, порівняння, методи аналізу та синтезу, табличний та графічний метод, метод власних спостережень. Для обробки й аналізу інформації застосовувались такі комп'ютерні програми, як MS Word та MS Excel.

Інформаційна база дослідження. Методологічною та теоретичною основами дослідження послуговували наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених-економістів, матеріали наукових статей періодичної преси,

нормативно-законодавчі акти України (Закон України «Про банки та банківську діяльність», Закон України «Про Національний Банк України» та ін. закони) В якості емпіричної бази дослідження використані статистичні звіти Національного банку України, офіційні статистичні матеріали Державного комітету статистики України, а також окремих банківських установ.

Апробація результатів випускної роботи. За результатами випускної роботи було опубліковано:

- 1.Коробченко М.О. Теоретичні підходи авторів до визначення сутності поняття «банківські ресурси» та їх структури / М.О. Коробченко // Проблеми і перспективи сучасного розвитку фінансів, обліку та банківської діяльності: I Міжнародна науково-практична конференція: матеріали конференції, Дніпро, 19 березня 2018 р. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. – С. 198-200.
2. Коробченко М.О. Проблеми формування ресурсної бази банків України / Ю.І. Онищенко, М.О. Коробченко // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки», випуск 30/2018.

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного дослідження можна зробити наступні висновки:

1. На сьогоднішній день не існує єдиного трактування поняття «ресурсна база» банку. Ми виявили, що ресурси банку – це власні кошти банків, залучені і запозичені кошти, сукупність яких використовується для здійснення банком активних операцій, тобто розміщення мобілізованих ресурсів з метою одержання доходу.

2. Для успішної діяльності на фінансовому ринку банки використовують не лише власний капітал, але й залучений та позичений. Саме залучені та запозичені кошти, які формують зобов'язання банку, займають найбільшу долю в ресурсах банку.

3. Вивчення законодавчої бази показало, що немає прямого і єдиного регулювання діяльності банків. В Законі України «Про банки та банківську діяльність» встановлено вимоги до мінімального розміру статутного капіталу. В Постанові Національного банку України «Про порядок регулювання діяльності банків в Україні» встановлені вимоги до нормативів: Н1, Н2, Н3 регулюють значення капіталу та показують здатність банку відшкодувати фінансові втрати з власного капіталу; Н4, Н5, Н6 показують готовність банку виконувати свої зобов'язання.

4. Зміст правового регулювання та його вплив на суспільні відносини в банківській сфері зумовлюються економічними чинниками. Право надає економічній діяльності юридичної форми, закріплює реальні відносини.

5. Від успішного проведення науково обґрунтованих реформ залежить рівень добробуту народу. Банківська система, стимулюючи перехід до ринкових відносин усіх господарюючих суб'єктів та активно заощаджуючи їх кошти та кошти громадян, здійснюючи розрахунки і платежі, сприяє

реформування економіки України. Це не тільки впливає на правову практику, а й підпорядковує правову думку її потребам, стимулює розвиток нових галузей і відповідно формує нові правові засади кредитно-фінансового механізму в державі.

6. Побачили, що в банківській системі України підтверджується гіпотеза, яка була сформована при дослідженні теоретичного матеріалу, як ми вже зазначали в першому розділі, запозичені ресурси складають десь 20-30% від всієї структури пасивів, власні ресурси – 10-15%, а інше – залучені ресурси. Так, найбільшу частку в пасивах банку займають залучені ресурси, тобто депозити фізичних та юридичних осіб.

7. Щодо власних ресурсів, то найбільшу частку в них займають статутний капітал та прибуток. Дослідження показало, що статутний капітал вітчизняних банків значно збільшувався починаючи з 2016 року, це пов'язано зі збільшенням мінімальних вимог до розміру статутного капіталу з 17 червня 2016 року. Однак через загострення політичної кризи в країні та початок бойових дій на сході країни, які загострили наслідки світової фінансової кризи в Україні, з 2014 року банківська система України зазнає збитку та падіння рентабельності капіталу.

8. Було розглянуто залучені та запозичені ресурси. У залучених ресурсах ми помітили зниження депозитів юридичних і фізичних осіб через недовіру населення до банківської системи та кризи в країні. Виявили, що в запозичених ресурсах головна проблема знаходиться в погіршенні оцінок фінансового стану банків, зниження кредитних рейтингів і банкрутство банків.

9. Дослідження формування ресурсної бази банку на прикладі АБ «Південний» показало, що пасиви банку суттєво зменшились. На нашу думку, це пов'язано з політичною та економічною кризою в Україні, яка супроводжувалася реформуванням всіх сфер економічної діяльності, в тому числі і фінансового сектору. Зменшення залучених ресурсів відбулося через

зменшення депозитів фізичних осіб, бо населення біднішає, до того ж впливає нестабільність національної валюти та відтік іноземних вкладів.

10. Для забезпечення підтримки достатнього рівня капіталізації, АБ «Південний» забезпечує виконання трьох основних нормативи: Н1 – норматив мінімального розміру регулятивного капіталу, Н2 – норматив адекватності регулятивного капіталу, Н3 – норматив адекватності основного капіталу. Запозичені ресурси у структурі ресурсної бази банку також як і у структурі ресурсної бази банківської системи мають тенденцію до зменшення через проблеми на міжбанківському ринку.

11. Власний капітал зарубіжних банків займає невелику питому вагу у сукупному капіталі. Він служить, перш за все, для страхування інтересів вкладників, фінансового забезпечення своєї оперативної діяльності. Виходячи з цього власний капітал являється важливим чинником забезпечення надійності функціонування банку та повинен знаходитися під жорстким контролем органів, які регулюють діяльність банку. Банки залучають вільні грошові кошти юридичних та фізичних осіб шляхом виконання депозитних операцій, в процесі яких використовують різні види банківських рахунків. До запозиченого капіталу зарубіжних банків належать кошти, отримані від емісії та продажу облігацій, та кредити, отримані у інших банків.

12. Для вдосконалення формування ресурсної бази банківської системи України, на нашу думку, необхідно звернути увагу на наступні напрямки розширення сфери діяльності банківських установ у процесі реалізації ресурсної політики: розширення клієнтської бази банків та збереження постійної клієнтури; залучення представників малого бізнесу як потенційних власників депозитних рахунків; створення багатофункціональної бази даних для управління інформацією про клієнтів; розширення спектру продуктів та послуг, що надаються; розширення маркетингових прийомів щодо просування банківських продуктів; мінімізація витрат при формуванні банківських ресурсів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Словник іншомовних слів / За редакцією О.С Мельничука. — К.: Головна редакція УРЕ. — 1974. — с. 128.
2. Синки Дж. Управління фінансами в комерційному банку / Пер. з англ. - М .: Сатарпеху, 1994. - 264 с.
3. Рід Е., Коттер Р., Гілл Е., Сміт Р. Комерційні банки / Пер. з англ. - М .: Космополіс, 1991. - 418 с.
4. Банківська справа. Учеб. / Под ред. Лаврушин О.І. - М .: Фінанси і статистика, 1998. - 296 с.
5. Загородний А Г., Вознюк Г.Л., Смовженко Т.С. Фінансовий словник. - Львів: Центр Європи, 1997. - 803 с.
6. Зверяков М. І. Банківський капітал: вимоги Базеля III / М. І. Зверяков, В. В. Коваленко // Фінанси України. – 2011. – № 6. – С. 13-23.
7. Зверяков М. І. Антикризове управління фінансовою стійкістю банку в умовах економічних дисбалансів: монографія / М.І. Зверяков, О.М. Зверяков. – Одеса: ОНЕУ, 2015. – 418 с.
8. Зверяков М. І. Управління фінансовою стійкістю банків: підручник / М. І. Зверяков, В. В. Коваленко, О. С. Сергєєва. – Київ: «Центр учбової літератури», 2016. – 520 с.
9. Банківський менеджмент: Навч. посібник / Кириченко О., Гіленко І, Ятченко А. - К .: Основа, 1999. - 259 с.
10. Банківська справа: Учеб. / Под ред. Колесникова В.І., Кроливецкой Л.П. - М .: Фінанси і статистика, 1998. - 302 с.]
11. Алексеенко М.Д. Капітал банку: питання теорії і практики: Монографія. – К.: КНЕУ, 2002. – 276 с
12. Вовчак О. Д., Скаско О. Стасів А. М. Банківський нагляд. — Л.: Новий Світ-2000, 2005. — 480 с.
Полфреман Д., Форд Ф. Основи банківської справи / Пер. з англ. - М .: ИНФРА, 1996. - 297 с

10. Російська банківська енциклопедія. - М.: ЕТА, 1995. - 605 с.
11. Банки та банківські операції: Е.Ф. Жуков - М., 1997 р
12. Кириленко О.П. Фінанси. Теорія та вітчизняна практика. - Тернопіль: Астон.- 2002.- 21 с.
13. Банківська справа: Підручник / Під ред. В.І. Колесникова, Л. П. Кроливецької. - М.: Фінанси і статистика, 2001. - 464 с.
14. Кириченко О.А., Гіленко І.В., Роголь С., Сиротян С.В., Немой О. Банківський менеджмент Навчальний посібник / К.: Знання-Прес, 2002.- 438 с.
15. Остапишин Т.П. Основи банківської справи: Курс лекцій. - К.: МАУП, 1999. - 112 с., с.112
16. Васюренко О. В. Економічний аналіз діяльності комерційних банків: навч. посібник / О. В. Васюренко, К. О. Волохата. – К.: Знання, 2006. – 463 с, с.163
17. Банківські операції : [підручник] / За ред. д. е. н., проф. О.В.Дзюблюка ; 2-ге вид., випр. і доп. – Тернопіль : Терно-граф, 2013. – 688 с, с.237
18. Управління запозиченими коштами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://books.br.com.ua/30194>
19. Н. В. Бова. Особливості формування ресурсної бази банків// Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка", 2015.- № 5, - С.24
20. Постанова Правління Національного банку України від 31 серпня 2001 року N 375. - Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/REG6097.html
21. Постанова «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України» від 07.04.2016 № 242. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/document/download?docId=29651981>
22. ЗУ «Про банки і банківську діяльність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T002121.html
23. Статутний капітал: поняття, значення, особливості [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://svitohlyad.com.ua/biznes/statutnyj-kapital-ponyattya-znachennya-osoblyvosti>
24. Вплив капіталізації банків на результат їх фінансової діяльності

[Електронний ресурс]. – Режим доступу:
https://studopedia.su/20_83051_vpliv-kapitalizatsii-bankiv-na-rezultat-ih-finansovoi-diyalnosti.html

25. Регулятивний капітал банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://groshi-v-kredit.org.ua/rehulyatyvnyj-kapital-banku-odyn-z-holovnyh-pokaznykiv-pry-vyznachenni-nadijnosti-banku.html>
26. Вовчак О. Банківська справа: Навчальний посібник. – Львів: Новий Світ-2000, 2008. – 560 с
27. За ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. Банківські операції: Підручник За ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. – Тернопіль: Вид-во ТНЕУ «Економічна думка», 2009. – 696 с. 2009
28. Гражданский Кодекс Российской Федерации (ГК РФ). Частина 2 від 26.01.1996 N 14-ФЗ (прийнятий ГД ФС РФ 22.12.1995, з ізм. I доп. Від 22.01.2008
29. Південний (банк) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: bank.com.ua
30. Буздалін А.В. Змістовний аналіз стійкості банку штучним інтелектом. // www.h16.h1.ru/
31. Шулик В. Банківська система України. Що далі? // Кредит-Рейтинг Монітор. - 2009. - №3 (19). - С.2-6.
32. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський облік в країнах світу: [Навчальний посібник]. / Ф.Ф. Бутинець. - Житомир: ЖДТУ, 2008. - 484 с.
33. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах: [підруч.] [для студ. вищ. навч. закл.] / Ф.Ф. Бутинець, Л.Л. Горещька. – Житомир: ПП “Рута”, 2002. – 544 с.
34. Безчасний Л. Тенденції на світовому ринку капіталів та їх вплив на інвестиційну діяльність в Україні / Л. Безчасний, С. Онишко // Економіка України. - 2001. - № 3
35. Інформація для вкладників про систему гарантування вкладів фізичних осіб. [Електронний ресурс] - Режим доступу:
http://www.fg.org.ua/ua/Zagal_info.html
36. Кожель Н. Моделі забезпечення державних гарантій прав вкладників // Регіональна економіка. -2008. - № 1. - С. 170-176.

37. Волошина О.В., Дідур С.В. Механізм функціонування Фонду гарантування вкладів фізичних осіб та напрямки його удосконалення // Економіка і регіон. - 2007. - № 4 (15). - С. 39-48.
38. Бакун О. Гарантування вкладів - складова гарантії фінансової стабільності // Вісник НБУ. - 2008. - № 7. - С. 48-50.
39. Directive 2014/49/EC of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on deposit-guarantee schemes [Electronic resource]. – Access mode : <http://goo.gl/w24sW9>
40. Британське агентство новин Reuters Group “Greek bank deposit outflows topped 1 bln euros on Thursday: sources”, від 19.06.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://goo.gl/dxjDah>
41. European Commission - Press release “Five Presidents’ Report sets out plan for strengthening Europe’s Economic and Monetary Union as of 1 July 2015” [Electronic resource]. – Access mode : <http://goo.gl/DfqHzo>
42. Коробкіна С. Безготівкові розрахунки та шляхи вдосконалення їх // Банківська справа. - 2012. - № 1. - с.49-52.
43. Єрохіна Н., Микитина О. Електронні гроші в платіжній системі держави // Фінанси України. - 2011. - № 3. - с.134-139.
44. Коваль С.Л. Формування фінансових ресурсів комерційних банків // Фінанси України. - 2010. - №7. - С.110-115.
45. Краева А. Малый бизнес как источник депозитных вкладов / А. Краева // Банковская практика за рубежом. – 2007. – № 8. – С. 50–53.
46. Мещеряков А. А. Формування та використання ресурсної бази банку / А. А. Мещеряков // Фінанси України. – 2006. – № 3. – С. 89–93.
47. Основні показники діяльності банків України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442&cat_id=34798593.
48. Формування статутного та пайового капіталу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1869051241217/buhgalterskiy_oblik_ta_audit/formuvannya_statutnogo_payovogo_kapitalu

49. Вилучений капітал [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
https://uk.wikipedia.org/wiki/Вилучений_капітал
50. Національний банк Молдови [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://www.bnm.md/ru>
51. Національний банк Франції [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://www.banque-france.fr>
52. Національний банк Англії [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://www.bankofengland.co.uk>
53. Національний банк Німеччини [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
https://www.bundesbank.de/Navigation/DE/Home/home_node.html
54. Національний банк Італії [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.bancaditalia.it>
55. Національний банк Голландії [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://www.dnb.nl/home/>
56. Національний банк Польщі [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.nbp.pl>
57. Національний банк США [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
www.bankofamerica.com
58. Національний банк Японії [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.boj.or.jp/en>
59. Національний банк Іспанії [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://www.bde.es/bde/en/>
60. Національний банк Росії [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://cbr.ru>
61. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні // Постанова Правління Національного банку України від 28.08.2001 р. № 368.
62. Недепозитні операції банків [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://pidruchniki.com/12980108/bankivska_sprava/nedepozitni_operatsiyi_bankiv

63.3У «Про Національний банк України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T990679.html

64.Постанова «Про запровадження коефіцієнта покриття ліквідністю (LCR)» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/PB18019.html